український католицький часопис

МІСІОНАР

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897 № 8 (22) * СЕРПЕНЬ 1994

ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ, СПАСИ НАС!

Редакція «МІСІОНАРЯ» з нагоди номінації на Єпископів-Помічників Львівської Архиєпархії сердечно вітає:

о. Василя МЕДВІТА, ЧСВВ

народився 23 липня 1949 р. у Перемишлі. До Василіянського чину вступив 26 грудня 1978 р. Теологічні студії відбув у Римі в Папських Наукових Закладах. Там також 31 травня 1984 р. Папою Іваном Павлом II був рукоположений у священство.

В 1984-1986 рр. о. Медвіт виконував важливу функцію віцеректора Колегії св. Йосафата в Римі. Після приїзду до Польщі в 1986-1989 рр. був душпастирем Бань Мазурских і Круклянок.

4 січня 1989 р. отець був призначений Протоігуменом василіянської Провінції Покрова Пресвятої Богородиці в Польщі.

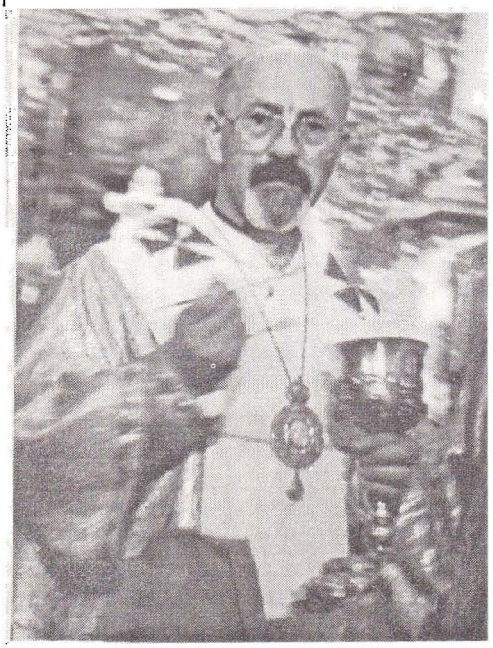

о. Юліяна ГБУРА

народився 14 листопада 1942 р. в селі Брижава Бірчанського деканату Перемиської єпархії.

Середню освіту здобув о. Гбур у Місійній семінарії в Нисі. Філософію і богословію студіював у Семінарії Отців Вербістів в Пенєжно. Рукоположений у священство 21 червня 1970 р. архиєпископом, місіонарем Замбії, Адамом Козловецьким.

26 квітня 1991 р. Владикою Мартиняком призначений генеральним вікарієм Перемиської єпархії.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

СВЯТІШИЙ ОТЕЦЬ СТВЕРДЖУЄ ХРИСТОВУ ПОСТАНОВУ

Католицька Церква не святитиме жінок

22-го травня цього року Святіший Отець Іван Павло ІІ видав апостольський лист, яким оголошує, що в Католицькій Церкві збережеться чин ієрейських свячень виключно для чоловіків.

Знаємо добре, що вже від якогось часу у світі певні церкви, а між ними - англіканська - ставить у ієрейський і навіть єпископський чин жінок. Та папа пригадує, що наша Церква не може на таке погодитися з фундаментальних причин. Така воля Ісуса Христа, який сам з власної волі створив тайну священства і до неї сам призначив тільки чоловіків. Тут нинішня Церква і її голова папа не мають що до говорення, не можуть вводити якихось змін. Постанова Христа є з Божого права і Його виразної волі, а тої волі Він не відкликав посьогодні. До того ж, міг найперше покликати в ієрейський стан свою власну Матір-Пречисту і Преблагословенну Діву Марію, але Він того не зробив. Отож, марні усякі говорення і пропозиції у тому питанні.

При кінці листа папа пригадує, що Церква не має права впроваджувати щось нового в цьому питанні, і жінкам не може уділити свячень; і цього мають остаточно придержуватися всі вірні Церкви.

Пригадаємо, що жінки теж відіграють дуже важливу роль у Церкві: вирощують та виховують по-християнськи молоде покоління. Свої діти і діти, їм повірені, та молодь, як це можуть і повинні робити учителі, та перед усім, Богові посвячені жінки: сестри, черниці і монахині та членки світських інститутів.

Дивно воно чути, що є такі, які викидають з церков вишивки та й квіти й інші прикраси, що їх так вміло та делікатно виконали жіночі

руки. Церковні ризи та інші речі, як просфори і рушнички, виготовляють з великою набожністю жіночі руки, і цього їм не сміє ніхто заперечувати чи понижати їхню працю і усувати з Божих храмів.

Як могли, служили Христові й апостолам побожні жінки і тоді, коли апостоли повтікали: стояли під хрестом і похоронили Ісуса. Й сьогодні жінки повинні мати належний уділ в церковнім житті та служінні Христові й Його містичному тілу, що є Церква.

До того ж, коли нехтуються і викидаються з церков вишивки чи квіти, то засуджується жінок на безчинність і на гріх та неморальність. До того дивно, ті, які так люблять, аби їх наділити китицею рож чи троянд, того ж самого жалують Ісусові Христові. Де ж тоді в таких є логіка чи здоровий глузд?

Отож, ми повинні дати жінці працю у Церкві і для Церкви в родині та суспільстві. 1963 року Бразилія вже йшла скорим кроком до кубинізації та комунізації. Вже були готові декрети вивластити землі людям уздовж федеральних доріг у промірі 5 кілометрів. Політичні чинники майже не реагували, за малими винятками. Військові теж дивилися мовчки на бунт сержантів. Тоді прийшли до слова жінки. Вони тисячними масами вийшли на вулиці бразилійських міст - Сан Павло, Ріо-де-Жанейро та інші. З вервицею в руках вони запротестували проти комуністичної загрози. Тодішній комуністичний кандидат на Фіделя Кастро Жанго Гулярд собі закпив з того факту, мовляв, що має така вервиця до державних справ? І за тиждень вже втікав до Уругваю, бо військові (німці) побачили відвагу жінок, і теж сказали своє тверде військове слово і авіація, і наземні війська, і морський флот. Отож, жінка має велике завдання в Церкві, а тим більше у нинішній нашій Україні!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

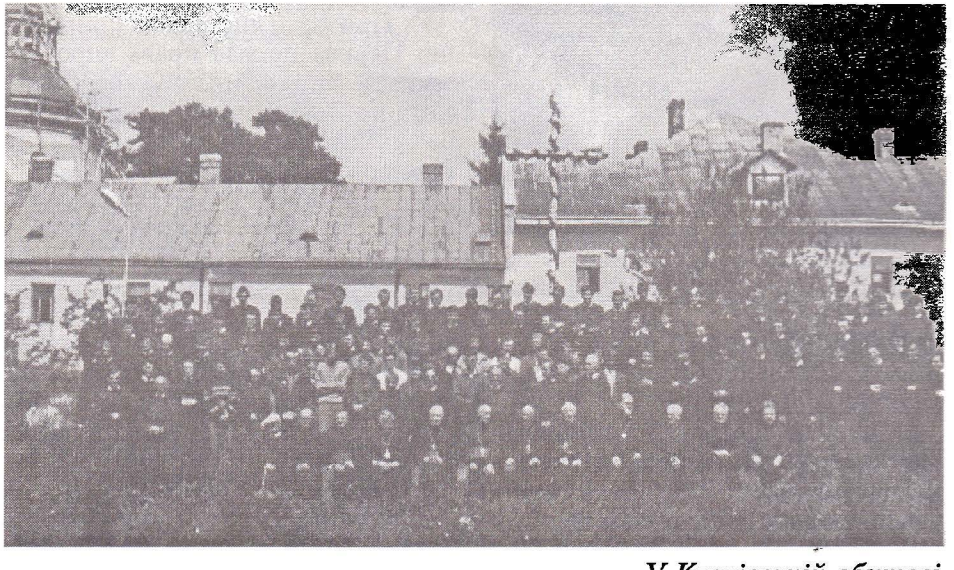

У Крехівській обителі

Оце, Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміренням, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за святішого Отця Папу римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірениях Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас.

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ:

ЗАГАЛЬНЕ: **ЩОБ МОЛОДЬ СТАРАЛАСЯ ЗБЕРЕГТИ КРАСУ ДОВКІЛЛЯ.**

Справа тут іде про так звану екологію. Екологія - це свого роду рівновага у природі, щоб співжили між собою усі роди створінь, тобто людина, звірі та рослини. Коли ж нині виникає явище, що немає тої рівноваги, і люди винищують тварин та рослини, тоді людина взагалі перестає бути паном природи. Бо ж немає над ким і чим панувати.

КОЛИ МОЛОДЬ ЗАХИЩАТИМЕ КРАСУ ДОВКІЛЛЯ

Тоді вона покаже своє добре і благородне серце та належне зрозуміння своєї життєвої позиції у світі. Та не тільки те, але й матимемо найкращий доказ, що молоді люди навчилися відповідальности про загальне добро людства.

Третє: тим вона засвідчить, що має мистецький смак і не живе лише чисто тваринними інстинктами, але, як розумна істота, має добре розвинене почуття естетики. А естетика саме і відрізняє людину від інших тварин.

Четверте: молодь таким чином стане справді моральною, бо ніде правди діти, коли молода людина не має зрозуміння для життя рослин і німих тварин, то не матиме зрозуміння і до людського життя. Якраз оті всі аборти і антиконцепційні заходи, що так розповсюдилися у сучасному світі і то між християнами, доказують, що мораль дорослих зійшла до найнижчого рівня.

ТИМ УПРИЄМНИТЬ МОЛОДЬ ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ

Людина є створена Богом, щоб і на землі мала певну дозволену приємність і тим могла краще служити Йому та Його визнавати і належно хвалити.

Те, що називають землю долиною сліз, не є аж таке вірне. Бо коли б люди вміли опановувати Божі твори, тоді б сам Господь уприємнював їм життя. Кожен хуліган, навіть коли має і найтвердішу совість, то все-таки відчуває, що з ним і його ділами не все в порядку.

От ті, що це винищили без пощади - ліси та зелень у багатьох країнах, то вони не є нормальні люди і нині самі на собі відчувають зміну підсоння на гірше, і приходить до неврожаю та й браку води і здорового повітря.

Занечищення повітря та вод відбивається однаково і на них, та й ще їх оскаржують за такі трудні обставини, і виправдання вони не мають і не матимуть ні перед людьми, ні, ще більше, перед самим Богом. Можуть вони його і не признавати, то Він колись їх прикличе до відповідальности не лише за життя людей, як от тих, що то влаштовували штучні голоди в Україні, але й за знищення звірні, вод, птахів і рослин. Бог нам дає речі та предмети до розумного ужитку, і ми не є абсолютними панами ні тварин, ні рослин.

Маємо сьогодні і мудру молодь, яка старається дбати про гарне довкілля. Вона садить дерева, плекає квіти та сади. Оберігає перед пошкодженням і знищенням звірят і рослин. Словом, молодь розумна і розсудлива, яка думає і про теперішнє, і про майбутнє своє та своїх дітей і внуків...

Такий великий геній, як наш Тарас Шевченко, був одухотворений природою. Він описав село, а його вірша "Садок вишневий коло хати" вистачає, щоб визначити Шевченка великим ліриком.

Родичі та виховники, старайтеся впоїти своїм дітям та вихованкам почуття і пієтет до рослин і звірят. А тоді й людина буде у належній пошані та усі вищі вартощі!

ВИБІР

"...прийди і йди слідом за мною" (Лк. 18,22)

Людина все своє коротке непевне життя стоїть перед вибором, і кожний вибір вносить зміну в її життя, робить його кращим або гіршим, менш або більш щасливим, або і зовсім нещасним. Наслідком нашої маленькості, наших невеликих спосібностей ми не можемо все зробити, всього знати, всюди побувати, тому вибираємо те, що в даний момент вважаємо найкращим, найбільш придатним.

Але виявляється, вибирати не так легко. Якщо хтось рішився одружитись з якоюсь бідною дівчиною, він не буде мати багатої; якщо хтось хоче мати скромного, убогого приятеля, багаті і зазнайки від нього відвернуться. Кожний вибір - це частково наша смерть. Хто хоче вибрати дорогу священства і монашества, той мусить розпрощатися зі славою і вигодами цього світу, його друзями стануть лиш бідні і потребуючі, а з сильними цього світу він все буде стояти на різних полюсах. "Приятелювання з світом - це ворогування з Богом. Не можете служити Богу і мамоні".

Кого ми вибираємо, той вибирає і нас, і ми взаємно обдаровуємось своїми добрами. Юнак, що стоїть перед вибором убогої чесної дівчини і дівчини багатої, яка не байдужа до свого становища і своєї краси, знає, як дуже все з цим вибором зміниться його життя. З бідною дівчиною йому

доведеться багато працювати, зносити всякі недостачі, зазнати погорди і легковаження зі сторони багатших, але він почуває, що у нього буде інше багатство: чесність, вірність, взаємна пошана і любов, така душа, яка навчиться співчувати багатьом і бути багатим на приятелювання з подібними людьми, що мають подібну долю. Вибір багатої дівчини забезпечить йому нараз матеріальний достаток, кар'єру, вступ до кругів знатних людей, краще забезпечення перед багатьма бідами цього життя.

Багатий юнак, якого Ісус покликав за собою: "Роздай все, що маєш, прийди і йди слідом за мною", стояв дійсно перед великим вибором. Його рішення: жити перш за все для світу, зберегти маєток, заложити сім'ю - ясно розходилось з планом і прикладом Христа, який покинув все, навіть славу "бути рівним Богу, і понизив себе, ставши у всьому подібним до нас, крім гріха". Хто хоче жити лиш для одної родини, той не зможе бути одинаково членом всіх родин, той не буде готовим у кожну хвилину свого життя іти туди, де його потребують душі. Його руки і ноги будуть спутані, він не дасть себе у повне розпорядження Божої ласки, він не буде так ніжно прочувати голос Божий, як його чує магнітна стрілка, яка завжди показує на полюс.

Щоб вміти вибирати, треба бути справді зрілою людиною, думати самостійно, не боятись брати на себе гіркі наслідки вибору, рішатись на жертву. Хлопець, що свідомо вибирає собі бідну, але чесну дівчину, знає, що його чекають довгі роки нелегкої праці, зношення всяких недостач, можливо, нетерпеливість і нарікання, він теж прочуває, що вкінці того шляху його

чекає гарне родинне життя, повне миру, любові і духовної радості, і він за це готовий заплатити великими жертвами. І одно є певне: в житті він буде мати завжди першеньство перед тим, який вибирає вигідне життя без жертв... бо такого жде зав'ядання найкращих душевних спосібностей, якщо тільки він не підніметься на вищий ступінь ідейності.

Але це в далеко вищій мірі відноситься до тих юнаків, які своє життя хочуть посвятити Богові, щоб бути свідками Христа "в Юдей, Самарії і аж до країв землі і до кінця світу". Вони зречуться чогось маленького, одної родини, щоб дістати "сторицею і домів, і сестер, і матерів, і дітей, і в додаток - життя вічне"... Що було б з християнством, якщо б апостоли не послухали, "не покинули все і не пішли за Ним?" Чи мав би Апостол Павло право возити з собою жінку і дітей по всіх усюдах, де його "били палицями сорок без один, каменували, топили в глибині морській... і де був у небезпеці від своїх, в небезпеці від чужих, в небезпеці від ворогів, в небезпеці від ложних братів".

Отже, Христос взивав до вибору, від якого залежало добро не лише того, кого він звав, але добро і доля багатьох інших.

Тому і ми, якщо хочемо робити розумний вибір, робім у дусі Христа, робімо так, щоб займати його сторону, стояти все ближче до Нього, - такий вибір потрібний всюди: в родинах, в державі, в політиці, в Церкві. Хто вибирає в дусі Христа, вибирає так, щоб раз принести жертву, раз зректись чогось свого, раз послужити, а не думати про свої права і вигоди... Бо за християнськими законами: "ми досконало можемо мати лиш те, чого вповні зреклись, дістати лиш те, що іншим дали, радуватись лиш тоді, коли раз сумували, бо і нам, як Христу, треба було постраждати, щоб так увійти у Божу ласку".

Вибір доказує зріле думання: бачить все так, як є, далеко вперед, бачить, що за щось дороге треба дорого платити. Щоб доказати свою любов до Бога, треба її виявити до своїх найближчих: "віддати, щоб дістати! Люби мене не за моє обличчя, не за тембр голосу... не за те, що міняється і проходить, а ЛЮБИ ЗА ЛЮБОВ!" Так писала розумна наречена нареченому. І тому, хто справді хоче розумно вибрати для себе, для свого народу, для своєї Церкви, треба раз спитати Христа, як би він вибрав на нашому місці, і тоді вибір буде дійсно вдалий... і то не на день, не на два, а на цілу вічність.

о. Павло МАДЯР, ЧСВВ

Блаженніший Мирослав Іван Кардинал Любачівський

ГОСПОДЬ БОГ - ТВОРЕЦЬ І ОХОРОНА ЖИТТЯ

Свята Євангелія представляє нам сьогодні Ісуса, як Він повертає зір сліпому від народження. Це, без сумніву, велике чудо, й Ісус уживає при цьому невідповідного засобу, тобто болота. Та робить Він це тому, щоб показати, що Він навіть такими невідповідними засобами може зробити все, що тільки захоче, бо то не вони, але Його Божа сила діє через них. Коли б ми так лише відкрили наші очі й глянули довкола себе, ми б побачили ту Божу силу, яка оточує своєю опікою кожне, навіть найменше й найбільше непомітне сотворіння. В цьому діянні Він осягає те, що Господь мав на меті, сотворюючи його. Але ми, подібно як той нещасний сліпий від народження, замкнули наші очі й не можемо з цієї причини побачити тих усіх чудес, що їх довершує Господь у природі, а то й у нас самих.

Розважмо так лише над весною, над тією порою року, яку ми вже стільки разів бачили в нашому житті. Довга холодна зима нагадує нам собою смерть, бо ціла природа завмирає, засипає довгим зимовим сном і не показує жодної ознаки життя. Але після неї наступає весна, й ціла завмерла, на перший погляд, природа знову пробуджується й повертається до життя. Зелена травичка пробивається крізь легеньку поволоку таючого снігу й наставляє своє стебло до весняного сонця, наче б хотіла погрітись трохи після того

зимового холоду. Деякі дерева розвивають свої пуп'янки, й на світ появляються жовто-зелені листки, які з часом переходять у темно-зелену барву. Інші дерева квітчаються найперше весняним квітом, а щойно тоді, неначе для охорони квітів, покриваються зеленим листям. Що це за сила, спитаємо, силує те маленьке насіння трави, зел, кущів чи дерев сходити, рости й приносити на світ свої питомі овочі? Тією силою є всеіснуюча сила життя, та сама, яка на початку сотворення світу силувала землю видати з себе всі трави, рослини, кущі й дерева, як про те розказується в книзі Буття: "І сказав Бог: "Нехай земля

виростить рослини: траву, що розсіває насіння й овочеві дерева, що родять плоди з насіння, за їхнім родом на землі". Й так сталося. І вивела земля зі себе рослини: траву, що розсіває насіння за своїм родом, і дерева, що родять плоди з насінням у них, за їхнім родом" (Бут. 1,11). Так воно є: джерелом усякого життя є Бог-Творець, Він бо є тією живучою силою-побудником, що приводить усе з неіснування до буття.

Той всемогутній Господь - джерело життя, вкладає в маленьку клітину звіряти, риби, птиці чи людини силу, яка дозволяє їй розвинутись у тіло того сотворіння, і то не яке-будь, але в живе тіло. Той сам Творець дає сотворінням змогу продовжувати життя за посередництвом своїх нащадків, а під кінець, як ота сила, яку Він на певний час доручив сотворінню, вичерпується, Творець зсилає на неї сон - смерть. І той сон у всякої живої істоти є остаточний, у людини, однак, він є лише тимчасовий, бо по якомусь часі Творець обіцяє повернути людей назад до життя, щоб поставити їх перед свій справедливий суд; і винагородити або покарати, залежно від їхніх діл. "Він пошле своїх ангелів із сурмою дуже голосною, й ті зберуть вибраних його з чотирьох вітрів, від одного аж до другого кінця неба" (Мт. 24,31). Ця життєдайна сила - це не якась незнана чи нерозумна сила, як машина чи комп'ютер, але це наш небесний Отець, джерело всякого життя, який своєю життєдайною силою все до життя приводить, у тому житті вдержує й дбає про все, що для збереження того життя є доконечним. Якщо під кінець людина, яка також, як усе інше, одержала своє життя від Бога - джерела життя, втомлена туземною мандрівкою, подібно як і ціла природа з приходом зими покладається до довгого смертельного сну, тоді Він забирає її до себе й дає їй вічний, нічим не закаламучений спокій. Отже, ніхто інший, як лише Бог, єдино є тим, хто дає життя усякому сотворінню й усе при житті вдержує. Він єдиний вщеплює в кожне своє сотворіння життєву силу, силу для розвитку й плодовитості та й у той спосіб веде все до мети, яку кожному сотворінню призначив. Якщо ж Бог є тією єдиною істотою, яка все приводить до життя, в тому житті утримує й дає те все, що кожному сотворінню до збереження життя є потрібне, тож ніхто інший, але єдино Він має право до життя й смерті своїх сотворінь. Як читаємо в Святому Письмі, Бог уже від самого початку рішив, яку мету Він призначив кожному сотворінню. Він хоче, щоб рослини, кущі й дерева, звірята, птиці й риби жили, розвивались і множились на те, щоб ними найвище сотворіння тут, на землі, - людина, користувалась. Так бо сказав Бог: "Сотворімо людину на наш образ і подобу, і нехай вона панує над рибою морською, над птаством небесним, над скотиною, над усіма дикими звірами й над усіма плазунами, що повзають по землі... По тому сказав Бог: "Ось я даю вам усяку траву, що розсіває насіння по всій землі, та всяке дерево, що приносить плоди з насінням: вони будуть вам за поживу" (Бут. 1,26;29). Всі ці сотворіння сотворені для нас, щоб ми уживали їх на поживу, одежу, житло; тому що Бог сотворив нас, хоче щоб ми жили на землі й осягнули мету, до якої нас призначив - Себе Самого!

Продовження в наступному номері.

Левко ГІРНИК

"Хто вірує в мене, як Писання каже, то ріки води живої з нутра його потечуть!"
(Ів. 7,38)

ТАЄМНИЙ СВІТ ЛЮДСЬКОЇ ДУШІ

❑ *Продовження, початок у № 7.*

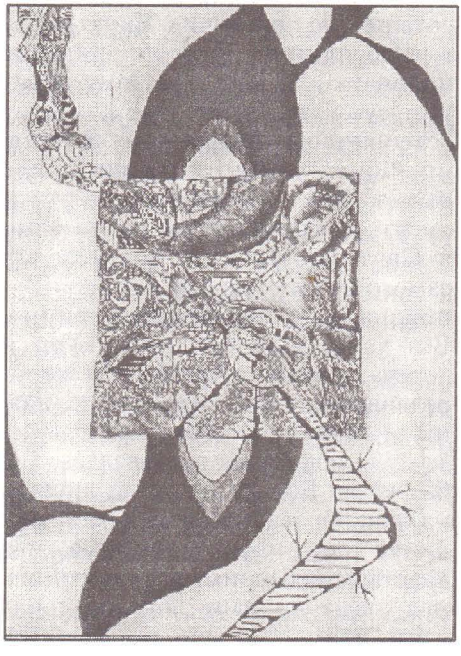

Рисунок Прокопія ЛОТОЦЬКОГО, Крехівський монастир

Чим вище душа піднімалась у тому містичному пізнанні, тим глибше митець усвідомлював свою нікчемність, безсилля, гріховність і, в кінцевому рахунку, йому нічого не залишалось іншого, як крізь сльози молитись: *"Господи, я є негідний того, щоб будувати святиню, посвячену Твоєму Святому імені, малювати святу ікону, складати поетичний гімн на Твою прославу. А все добре, що коли-небудь я вчинив у своєму житті, то це не я, а Ти. Ти правду казав, що ми без Тебе нічого чинити не можемо. Так і я, найбільший грішник серед грішників, припадаю на коліна перед незбагненним Світлом Святого Обличчя Твого і благаю: краще згинути мені відразу від пекельного вогню, ніж будь-що приписати собі. Віддаюся Тобі цілий. Вчини мої руки слухняними натхненням Твого Святого Духа, і нехай вони гідно прославлять Твоє святе ім'я. Амінь"*. Відтак після такої молитви народжувався справжній шедевр, котрий досі не перестає притягати і дивувати сучасних митців, і вони, бідні (інакше не скажеш про них), повзають, як ті нікчемні комахи з циркулями і лінійками, шукають "золоте січення", чи якихось інших закономірностей, роблять спектральні аналізи, намагаючись своїм тілесним розумом збагнути те, як той простий монах міг витворити такий шедевр, звідки у нього були такі знання. І, певно, будуть так "повзати" до кінця своїх днів, якщо не спробують жити тим життям, яким жив той монах-іконописець, чи простий будівничий дерев'яних церков. Ніколи вони того не зрозуміють, якщо не повернуться радикально до Євангелії, якщо не

Рисунок Євтимія ГУБЕНКА, Крехівський монастир

скинуть із себе стару людину, якщо не відречуться диявола і тілесних пристрастей. Бог не любить половинчастості. Бог потребує цілу людину. "Люби Господа, Бога твого, всім твоїм серцем, усією твоєю душею і всією думкою твоєю" (Мт. 22,37). Щоб могти зреалізувати ті слова, необхідно зректися себе самого. Наскільки більше людина зрікається свого его, настільки більше вона уподібнюється до Бога, настільки більше вона повертає втрачений колись у Едемському саду образ. Основною вимогою християнства є наслідування Ісуса Христа, котре без самозречення є неможливе, бо "Коли хтось хоче йти за мною, нехай зречеться себе самого, візьме хрест свій і йде за мною", - каже Христос (Мт. 16,24). Саме у цьому самозреченні відкривається таїнство душі. По мірі цього зречення вона припиняє свою експансію у зовнішній матеріальний світ, і з кожним разом все більше занурюється у внутрішнє царство Духа Святого, бо людина, за словами апостола Павла, є храмом Духа Святого (І Кор. 6,19). Великий іспанський містик св. Тереза Авільська уподібнює людську душу до замку. У найпишнішій кімнаті цього замку, котра знаходиться у самій середині його, живе Цар Христос. Щоб потрапити на аудієнцію до того Царя, необхідно пройти через сім кімнат. У кожній тій кімнаті подув Духа Святого наче зриває з людини одну із семи сорочок, котрі вона на себе натягнула, щоб прикрити своє грішне тіло після трагедії у Едемському саду і тим самим себе ув'язнила. Так відбувається процес самопоглинання, самоочищення душі, котрий переважно буває дуже болісний, і його радше можна порівняти до здирання семи шкір. Але невимовна краса Бога і передсмак повної свободи спонукує людину іти далі і попри страшний біль вона кожен раз серед усіх дверей вибирає найвужчі, бо "...тісні ті двері й вузька та дорога, що веде до життя" (Мт. 7,14).

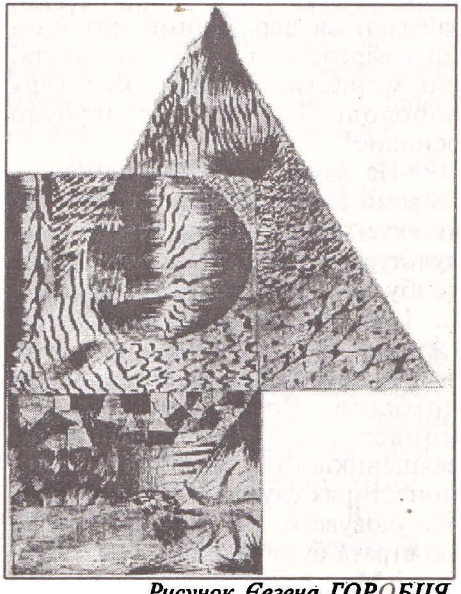

Рисунок Євгена ГОРОБЦЯ, Крехівський монастир

Продовження в наступному числі.

ПРЕОБРАЖЕННЯ ЛЮДСЬКОЇ СВІДОМОСТІ

■ *Наш співрозмовник о. Григорій ПЛАНЧАК, ЧСВВ*

Християнство в історії людства мало формотворчий дух. Європа та її культура, яка нас сьогодні задивляє, постала на християнських вартостях. І водночас нині ми спостерігаємо, що християнство там сьогодні втратило свої впливи. Чому так є? Що сталося?

- Вони останніми століттями скерували всю силу християнської моралі, християнського духу у реальні речі - у розбудову матеріальних цінностей культури. Безперечно, християнство мусіло вплинути на культуру, але це не може бути його останньою і найвищою ціллю. Скільки чуємо від журналістів, від людей, які займаються церковними питаннями і вартостями монашого життя, що монастирі давали культуру народові. Так, але чи це було основне?

На Заході прийшло до кризи, бо вони Церкву бачать саме тільки як якусь духовну силу, яка формує культуру і дає поштовх до якоїсь розбудови держави, мистецтва і т.д. І тут є основна помилка. Я болію і журюся тим, щоби ми, зрозумівши те, що сталося там, не повторювали помилки. Розбудови храмів і монастирів знизили духовість священиків і тих, які у тих храмах, монастирях служили. Певно, треба відбудовувати, але не коштом душі. Бо втрата буде велика.

-Ми входимо у XXI ст. Починається нова епоха. Впала комуністична система. По цілому світі спалахують вогнища, де люди починають шукати чогось глибшого, ніж цінності матеріальні. Як би Ви відповіли на питання: куди сьогодні прямує світ? Що буде з людством на порозі другого тисячоліття?

- Ми є на порозі одного великого преображення. Преображення людської свідомості, а то значить і способу життя. Але біда у тому, що ні одна така переміна, а ми стоїмо перед раптовою великою переміною, не буде легка. Основне, де є проблема сучасного Світу, що існує боротьба між добром і злом, між вартостями позитивними, божими і негативними. Ми вже говорили, що захід приходить в Україну у тих своїх негативних формах, хоч вони і подаються, як престижні. І це є дуже небезпечне і фальшиве. Я думаю, що світ сьогодні трошки продав свою душу.Через інтерес, через гроші, славу, самолюбство повірили і визнали за правду те, що не є правдою, бо їм це вигідно.

Владу над цим світом взяли сили темні, які не бажають добра нікому. Навіть собі. Але вони потрапили туди не тому, що хотіли так, але через своє незнання. До того багато спричинився і комунізм.

- Кожна епоха ставила на шляху людини до Бога якісь свої перешкоди. Що було перепоною у XX ст.? Які основні форми зло набуло, щоб людину скалічити і затемнити. Бо знаємо, що багато світлих умів

збилися з правильної дороги.

- У тому, я думаю, Церква має свою роль, яку вона не виконала добре - не була достатньо міцним фільтром, який мав очищати свідомість людей. Не раз церква пхається у речі, які не є у її віданні: чи то політичні, чи економічні, і компрометує себе. Це дуже делікатна справа. Церква має бути сумлінням народу і держави, не може приставати на якісь компроміси зі світом. І, правдоподібно, тут чогось їй забракло - чи сили, чи щирості, чи витривалості. Церква сьогодні у кризі. Так, як цілий світ і людина на загал. Бачимо, що до священства і духовників, глибоко зайшов дух світу. Вони не раз не мають сили протиставитися йому. На Заході це довело до одного практичного атеїзму - не у якійсь формі ідеологічній. Хоч християнство було вільне і проповідувалось, але проповідувалося у формі голої ритуальності. А це прийшло через прив'язаність до форми і до матеріальних речей. Не було прив'язки до духа, дух не був центральним моментом у західному християнстві. На наших теренах комунізм пропагував атеїзм ідеологічний. І певно, що багато людей почали боротися проти церкви і Бога. Тепер, коли Захід і Схід стикнулися, коли ті мури, що їх розділяли, розвалено, - всі ті негативності, і з одної сторони, і з другої, рушили у сильну атаку. Але тепер - вже у союзі між собою, здруженими силами. Оце є біда. Донедавна були ворогами, а зараз об'єдналися; і з практичної сторони, і з ідеологічної б'ють Божу істину, Божу правду, вбивають її у людях. Багатьом людям закривають оту дорогу, закривають злими темними силами.

Зараз дуже популярною стала магія, різні чаклунства і темні науки, видаються книжки на ці теми, котрі зводять людей і відштовхують від правди, від правдивого шляху. Навмисно продовжуються речі, які спокушають людину, її почуття і пристрасті, людську відчуттєвість, яку ми покликані опанувати. Мас-медіа і загальна економічна продукція скерована, щоби спокусити нас купувати, вживати, користати і т. д. На меті не є наше добро, метою є тільки бізнес, гроші. А це диявольська робота. Перед нами дуже темний чорний період. Але я люблю говорити про той другий період - світлий, радісний.

Ми проходимо через тунель. А знаєте, що в кінці завжди є? - світло. Тунель є темний, але - в кінці є світло. Тому ми не повинні боятися нічого, що є перед нами, не повинні боятися боротьби.

Бо, властиво, кожен християнин є воїном Ісуса Христа, який має боротися проти зла і темноти, і всі ми повинні проти тих злих сил боротися.

Яким шляхом? - Любов'ю.

Молитвою. Вірою. Надією. Протиставитися проти того всього, що убиває душу. Коли ми будемо повні світла, будемо світити і проповідувати визволення і правдивий шлях до Вічного Царства, то, напевно, багато душ коло нас спасеться.

Інтерв'ю взяла
Анжеліка ТАТОМИР

НЕСАМОВИТЕ ЯВИЩЕ

Перше Святе Причастя українських дітей у Польщі.
о. Мирослав Підлипчак

Ще будучи поза Україною довелося мені почути вісті, що от в Україні родичі перешкоджають дітям посвячуватися Богові - в монастирі іти, а тим більше дівчатам... Коли прибув в Україну, то це явище побачив і відчув власними очима.

От маю зустріч з кандидатками до одного згромадження сестер. Та що ж - багато званих, а мало вибраних, сказати б. Деякі не прибули, бо мами не пустили, а одна, коли мама пішла на роботу, прийшла потайки до сестер...

Інколи чую, що навіть при допомозі суду відбирали дочок від сестер Служебниць і других згромаджень. Іншим разом батьки силою забирають з новіціяту свою дочку. Коли це розказував я старшій черниці, то вона мовила мені: "Та я також втекла з дому". І як тут говорити про відродження духовності в Україні та й вимагати, що нам треба виховниць, треба душпастирів і так дальше. Священнослужителі та монашество з неба не падають, як роса чи дощ. Вони рекрутуються з християнських родин. І яка то християнська родина, що молиться і до церкви іде, і до Апостольства молитви належить, а забороняє своїй дитині іти на службу Богові?

І часто ті побожні мають такі великі вимоги до духовників і монашества. Гаразд, добре, то дайте своїх дітей і тоді зможете з подвійної рації вимагати від них захования традиції і віри. А так, як воно є, то яким правом ви диктуєте, як то має священик правити і так дальше?!

Вже давно кажуть: одною церквою більше - менше на одну в'язницю чи лікарню. І воно щира

правда, бо коли люди збудують дім Божий, то стають побожніші, кращі, й тим самим зникають між ними злочини і усякі повсталі з гріхів недуги і пороки. Але самої будови церкви ще замало, треба до неї обслуги - священиків і монашества: братів і сестер. А їх, звісно, беремо з добрих християнських родин. Та коли батьки забороняють дітям посвячуватися на службу Богові і Церкві, то хіба треба буде винаймати і церкви, і школи, і лікарні.

коли панує айнкіндер чи цвайкіндер систем, тобто, по-німецьки, одна чи дві дитини в родиннім гнізді. І вже в еміграції по наших церквах служать чужинці, а прийде час, що навіть негри-мурини будуть правити по українських греко-католицьких чи візантійсько-католицьких храмах. От які ненадійні вигляди! А винна ота скупість батьків для Бога. Вони гадають, що діти - це їхня абсолютна власність... Дуже помиляються.

При кінці хочу ще щось потішного подати. От 2-го липня

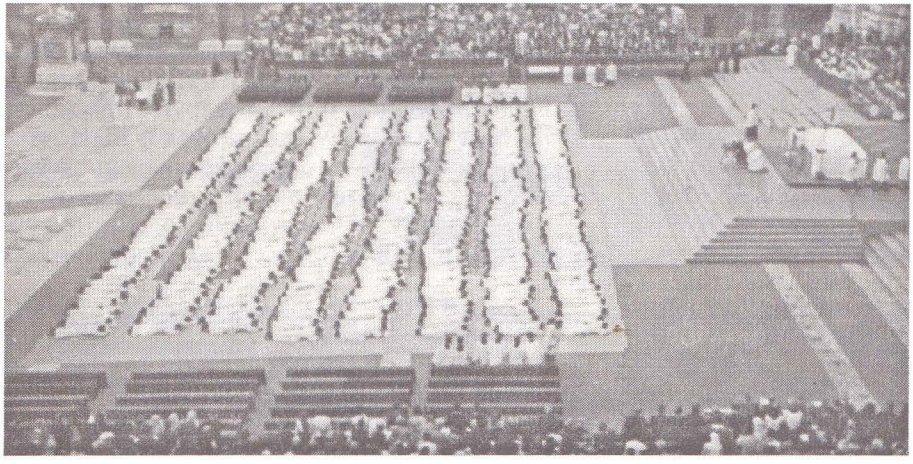

Фрагмент висвяти священиків Вселенським Архиєреєм Павлом VI у Римі

Коли ж не буде ревного духовенства і чернецтва, то й церкви зменшають числом, а буде зростати число в'язниць, домів поправи і домів для неповноцінних людей. Хіба прийдеться мати в кожній місцевості Кульпарків - (психіатрична лікарня у Львові)?!

Отож бачимо, що без добрих молодих отців та сестер і братів не матимемо справжньої рідної Церкви, і вона все буде калікувати, як от на різних наших діяспорах сьогодні ледве клигає. Нема покликань. І як можуть вони бути,

зайшов я до собору святого Юра у Львові. Блаженніший Отець Мирослав служив св. Літургію і на ній висвятив добру групу піддияконів. І ось підходить до мене мама і просить поблагословити її донечку. Я задовольнив її прохання. Тоді мати до мене: "Прошу отця, щоб вона була сестрою!" А я ще раз поблагословив головку дівчинки і звернувся до Бога і Пресвятої, щоб справді бажання побожної неньки сповнилося!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

ХРАМОВЕ СВЯТО У ЦЕРКВІ СВ. ОНУФРІЯ

Число 25 місяця червня позначене у церковному календарі днем вшанування святого Онуфрія, монаха давніх часів, про якого відомо тільки з побожних легенд. Саме ім'ям цього преподобного монаха названа монастирська церква Отців Василіян у Львові. І за традицією тут відбувся 25 червня храмовий празник. З самого ранку служили у храмі Літургії, на площі перед церквою отці освятили парафіянам водицю. Завжди таке свято потребує приїзду високих духовних осіб. Цього разу на храмовий празник завітав з сусідньої області Владика Кир Софрон Дмитерко, ЧСВВ, єпарх Івано-Франківської єпархії. Він у співслужінні з о. Протоігуменом Василем Мендрунем, о. Теодозієм Янківим, Ігуменом Крехівського монастиря та іншими Отцями Василіянами відслужив святкову Літургію. Чимало мирян зі Львова і з навколишніх сіл Львівщини зібрались у цій монастирській церкві. Саме до них була звернена проповідь о. В. Мендруня про монаше покликання і монаше життя. Маючи нагоду, до вірних УГКЦ також звернувся Владика Дмитерко, який закликав не прислуховуватись до вчень великої кількості сект, а твердо триматися своєї рідної віри і надіятися від Бога на кращі часи для нашого народу. У свою чергу о. Протоігумен Василь подякував Владиці за візит, подякував і Сестрам Василіянкам, і присутнім мирянам за участь у святкуванні храмового празника.

Ігор Скленар

● *Фоторепортаж Тараса СТРАНИКА*

■ *Єпископ Софрон Дмитерко, ЧСВВ і Протоігумен Василь Мендрунь, ЧСВВ з дітьми після відправи*

■ *"Пустіть дітей! Не бороніть їм приходити до мене, бо таких Царство Небесне" (Мт. 19, 14)*

ІНТРОНІЗАЦІЯ,

або ПОСВЯТА РОДИН ХРИСТОВОМУ СЕРЦЮ

"Не прив'язую великої ваги до самої назви. Нам більше йдеться про те, щоб інтронізація не була тільки переходовим актом посвяти Серцю Ісуса, короткою родинною церемонією, яку на другий день можна б забути, але, щоб, справді, Ісуса як нового Члена, впровадити в родину: щоб там замешкав Він як Цар, якого родина шанує, любить і слухає".

Папа Венедикт XV

Перше свято Христового Серця, що його святкували, хоч приватно, але врочисто, відбулося в монастирі сс. Візиток у Парелемоніяль у Франції 20 червня 1685 р. Було це так: новички цього монастиря урядили престолик з іконою Серця Ісуса з нагоди іменин їх учительки св. Маргарети Марії Алякок, і всі разом посвятили себе Серцю Христовому молитвою, яку склала сама св. Маргарета. Це була перша посвята Христовому Серцю. За нею пішли сотні-тисячі і мільйони посвят.

Папа Лев XIII на закінчення 19-го століття посвятив усе людство Серцю Христовому - 22 червня 1900 р. Цей акт посвяти Папа Лев XIII назвав найбільшим ділом свого понтифікату.

Інший Великий Папа -

Венедикт XV проголосив: "Бажаємо, щоб християнські родини посвятилися урочисто Христовому Серцю і благословенню їх" (14 січня 1916 р.).

Св. Маргарета Алякок часто говорила про посвяту Найсвятішому Христовому Серцю. В однім місті пише: "Хто посвятить себе Пресвятому Серцю Ісуса, той ніколи не загине". Ця посвята мала дві обітниці: 1) зректися свого самолюбства; 2) жити повністю для Ісуса.

"Хочу, щоб моє Серце володіло", - сказав Христос до св. Маргарети Алякок 1675 року.

ЗНАЧЕННЯ ПОСВЯТИ

Головна ціль священичого душпастирювання полягає у тому, щоби приготувати вірних до належної участі в жертві Христа. Справедливо можна сказати, що посвята одиниць і загалу - це найкращий момент для осягнення цієї цілі. Посвята - це наша відданість Христові. І тому-то посвяту Найсвятішому Серцю Ісуса треба вважати за одне з головних завдань душпастирства.

Митрополит Андрей Шептицький, цей великий шанувальник Христового Серця, кілька разів посвятив усю Україну Христовому Серцю.

А хто в силі зчислити всі посвяти одиниць, родин, гуртків, народів Христовому Серцю?!

Посвята - це діло велике, коли самі Намісники Христа ним не тільки займаються, але його гаряче поручають, благословляють, наділяють відпустами і багатьма привілеями. За покликом Церкви пішло багато народів, і вони віджили, а ті, що не зрозуміли великого значення цієї ідеї посвяти, нидіють і занепадають, бо їх родини хворі.

ПОСВЯТА РОДИН

Посвята - це передусім акт любові Христа. Любові Сотворителя віддається любов сотворіння - Любов за любов! Важливість посвяти родин у тому, що родина прилюдним актом урочисто заявляє, що признає Христа за свого Пана і Царя та хоче жити за Його законом. Згідно з обітницею Ісуса Христа, в такій родині запанує спокій і згода.

Найперше родина повинна придбати відповідний образ Христового Серця. Його посвятить священик наперед, або в часі обряду. На окремій грамоті біля образу вписуються члени родини. Хто з родини не може бути приявним, нехай дасть свою фотографію.

Імена родин будуть вписані до так зв. "Золотої Книги", яка переховується коло престолу в церкві.

Щовечора родина збирається на спільну молитву перед посвяченим образом чи статуєю Серця Христового.

По народженні нової дитини треба її посвятити Христовому Серцю, а як підросте, сама вже вмістить свій підпис на "родинному документі".

КОРОТКА ІСТОРІЯ

На апостола посвяти родин Боже Провидіння покликало скромного, але ревного монаха зі Згромадження Пресвятого Серця Ісуса і Марії о. Матео. О. Матео народився 1876 року в Перу. З 1905 р. він почав занепадати по здоров'ю, лікарі ствердили

туберкульоз легенів. Лікарські заходи не помагали нічого, і стан його здоров'я став безнадійним. Настоятелі вислали його до Люрду, але й там не виздоровів. Стративши надію на видужання, він поклався на Божу волю та поїхав до Парелемоніяль. Тут Бог вислухав його молитву, дав йому здоров'я і о. Матео працював на Божу славу до 86 р. свого життя.

Перед очима о. Матео лежали численні томи з фаміліями родин, що посвятилися Найсвятішому Серцю Ісуса в 1887-1907 рр. Всесвітня акція «Апостольство Молитви посвяти родин» уже тоді мала великий успіх. Лежало 37 томів "Золотих Книг":

Англія мала 5 томів, Аргентина - 9, Китай - 1, Іспанія - 7, Ірландія - 1, Мехіко - 8, Неаполь - 4, Польща - 2. У тих 37 томах було вписано два мільйони родин, які посвятилися Найсвятішому Серцю Христа і то тільки в однім 1889 році.

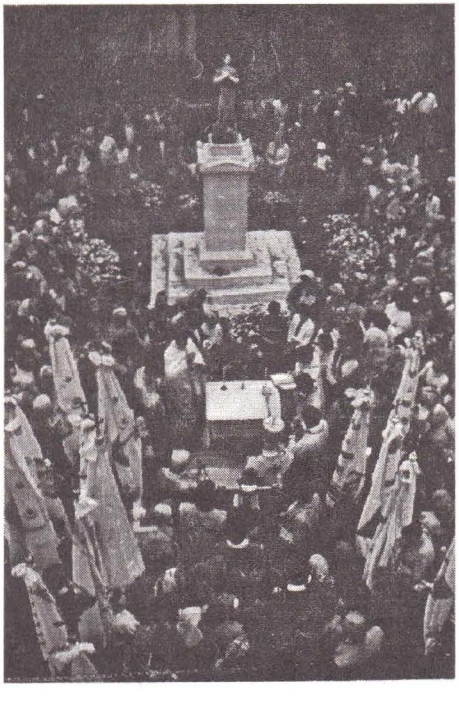

Досі українці не мають ще "Золотої Книги" в Парелемоніяль при гробі св. Маргарети Марії Алякок. Однак маємо надію, що в 1995 році, тобто 310 років після першої посвяти - 1685 р., і українські родини складуть перший том "Золотої Книги" у стіп апостолки Христового Серця с. Маргарети Алякóк.

ПЕРШІ ПРОЛІСКИ

«Найбільше християнського народу сходиться до Храму Божого у такі великі празники, як Різдво, Великдень, Зелені свята. Але сьогодні прийшло у три рази більше, як на Пасху," - сказав о. Протоігумен Василій. І дійсно замалими були церква і подвір'я святоонуфріїв-ського монастиря в той вечір - 12 червня 1994 р. Прийшли з міста і приїхали з навколишніх сіл і міст усі, хто бажав посвятитися Христовому Серцю. О 18.00 розпочалась урочиста св. Літургія, після якої відправлявся Молебень до Серця Христового. Замість звичайної молитви усі присутні повторювали за священиком акт посвяти. Вкінці при співі пісні "Наче повний голос дзвону" священики покроплювали свяченою водою усіх присутніх і їхні ікони і фігурки, що їх вони примістять у найкращому місці свого помешкання, де, по-можливості, щодня відмовлятимуть приписані молитви.

Дав би Бог, щоб якнайбільше родин, парафій також посвятилися під опіку Серця Христового, Ісуса Христа вибрали за Голову, Царя своєї родини. Наш народ також мав і ще має великих апостолів посвяти родин Божій Любові. В 1968 році перестало битися серце ієромонаха

Чину св. Василія Великого Матея Шепітки. Цей ісповідник віри з великою ревністю розумів і поширював цю побожну практику в часі переслідування Української Католицької Церкви. На Личаківському цвинтарі добрі люди поставили йому гідний пам'ятник з фігурою Христового Серця. Могила завжди обсипана квітами і щирими молінням усіх, кому він відкрив таємницю Христової Любові. Також великим почитателем і проповідником Христового Серця і посвяти родин йому були брати-священики Тимчуки - Яків і Єронім. Їхні ноги не один раз обійшли Франківщину, Львівщину, Закарпаття, Тернопільщину і східні області України, щоб тільки вірні щиро любили Бога.

Є велика надія, що тепер у вільній Церкві і Україні наш народ відновить свою духовність у скарбниці Христового Серця.

Ієромонах Йосиф БУДАЙ

СВЯТА МІСІЯ У МІСТІ ЛУЦЬКУ

У неділю 20-го березня 94 р. прибули ми з о. Григорієм і бр. Олегом Осіїк до Луцька. Поки що правиться з прихильности о. Лудвика Камілєвського в місцевім латинськім соборі. Громада досить численна, є чимало інтелігенції. Майже всі лавки в соборі заповнені. Починаються місійні конференції, які будуть ранком і ввечері, зразу в соборі, пізніше від четверга в вестибюлі установи "Дніпрограду".

У міжчасі діють заходи зорганізувати василіянську громаду в цім місті, де ще нині видніє напис, що тут був колись василіянський монастир. Радилися самі видніші громадяни, були в уповноваженого до релігійний справ в обласній та й міській установі.

У середу подалися до волинського державного університету ім. Лесі Українки. Після того, як познайомились з ректором та деканом факультету, зробив доповідь на тему: "Філософія релігії". Знаємо ж, що тільки зрівноважена людина, яка належно оперує своїми снагами - розумом, волею і почуттями, може сприймати релігійні правди і стати живим членом Церкви.

Пополудні у психіатричній лікарні на периферії міста доповідаю на тему: "Психіатрія і релігія". Бувають випадки, що невпрост релігія творить певні психічні аномалії, але саме релігія є могутньою силою на лікування різних духовних забурень і тим самим вартісною союзницею психіатрів та медичного персоналу. Присутні з великим зацікавленням вислухали доповіді та й дивувалися, що український католицький священик потрапить так приступно і людяно поводитися з авдиторією. У середу вечером луцька телебачна станція передала побачення о. місіонара зі студенткою, яка поставила ряд питань релігійного і громадського характеру. Видці та слухачі почули про Одисею священика, що зі Сокаля подався в Аргентину, Бразилію і Рим і врешті по 58 роках повернувся в Україну. На Волині вперше перебуває і є захоплений красою цієї області та й людьми, які так гарно ставляться до гостей. Закінчення місії відбулося в неділю, й жителі Луцька сердечно попрощалися з о. місіонарем Василем Зіньком, ЧСВВ та й просили його далі не забувати за їхнє історичне місто.

КІЛЬКА ДНІВ У ЗОЛОЧЕВІ

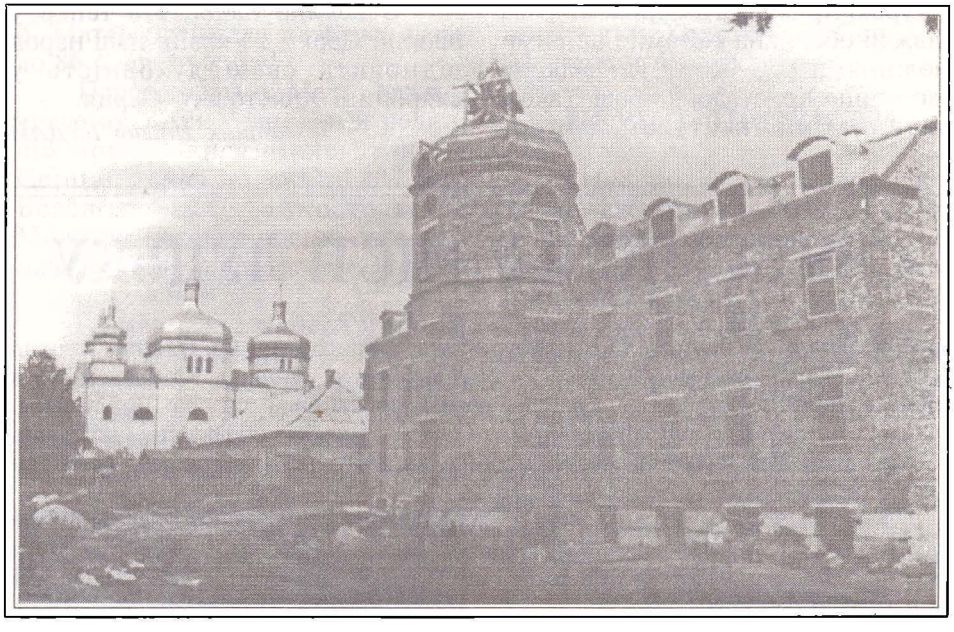

Між 4 і 9 червня цього року довелося мені бувати в Золочеві. Місто датується першою згадкою 1427 року. Зі старинних будов замітніші будинки убогих, замок з 17-го століття. Саме у неділю ранком правив Службу Божу у старинній, з кінця 14-го століття, Миколаївській церкві та й мав проповідь про ужиток свобідної волі до переповненої церкви. Та довго не міг чекати, бо о 9.30 почав співати св. Літургію в василіянській церкві, що збудована 1862 року та й нині гарно відновлена. По співаній, до якої співав дитячий хор, мав ще другу співану о 12-ій, де приспівував хор старших. На кожній відправі проповідь торкалася питань правильного ужитку свободи.

Коло василіянського монастиря будується нове приміщення для виховного закладу. Робота під доглядом Впр. о. Ігумена Володимира Палчинського поступає живо вперед. У понеділок мав в училищі конференцію для студенток, яких зібралося до 160, і вони просили ще раз прийти у середу о тій самій годині. О 5-ій пополудні була відповідна наука жіночій молоді в церкві, а у вівторок рано і пополудні - конференція хлопцям, які уважно вислухали поучення. Куди цікавішою була конференція у місцевій військовій

частині. Зібралося 550 воїнів. Конференція на тему: "Армія - це школа точності, відповідальності і карності". Слухали з увагою не лише рядові вояки, але й пильно прислухувалися до мови священика старшинські кадри.

На Вознесення - тут храмовий празник. Зібралося багато народу з міста та околиць і прибулих здалека. Навіть загостив з Гошева Впр. о. Ігумен Дам'ян Макарій Флячок, ЧСВВ. На співаній і на читаній Літургіях мені довелося проповідувати. Нарід Золочева та околиць справляє дуже гарне враження і тримається гідно. Варто того згадати, що недалеко велися бої галицької дивізії в 1944 році. Неподалік підлисецька гора Маркіяна Шашкевича; 1911 року Золочів вітав урочисто Івана Франка. На кладовищі - стрілецькі могили та й монумент бійцям УПА. Є тут братня могила, коли то в червні 1941 року енкаведисти знищили 611 чоловік у тюрмі.

Додати б, що преміянт Нобеля з хімії 1981 року Рональд Гоффман народився 1937 року в Золочеві, як і Нафталі Герц Імбер - автор ізраїльського гімну. Отож, Золочів - місто, що в нім варта побути та до нього навідатися.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

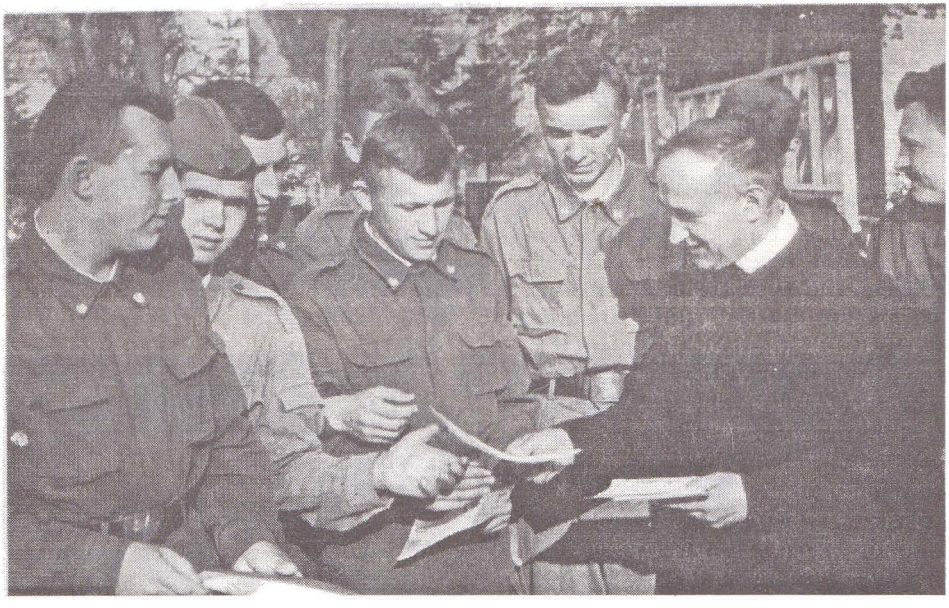

На світлині: Ігумен Золочівського монастиря о. Палчинський в гостях у воєнній частині

ПРАЗНИК ХРИСТОВОГО СЕРЦЯ У ЖОВКВІ

Єпископ Мирон ДАЦЮК, ЧСВВ:

"Я ніколи не бачив такого здвигу народу, як сьогодні тут, у Жовкві. Не можу вийти з дива, що, помимо років підпілля, люди так прагнуть Бога і так горнуться до церкви. Це для нас, у Канаді, велике піднесення і заоохота, щоб і ми трималися нашої Греко-Католицької Церкви. Тим більше, що наша Українська Католицька Церква в Канаді знаходиться під особливим покровом Ісусового Серця".

о. Павло БАЛЬЦАР, ЧСВВ:

Сьогодні ми спільно зве-личуємо Того, хто хотів і дозволив пробити своє Серце і замкнути нас у ньому. Хто залишив нам Святу Євхаристію, у якій кожного дня з нами лучиться. Залишив нас під опікою своєї Святої Матері і своєї св. Церкви, через яку хоче подавати свої ласки і укріпляти нас на дорозі до вічного щастя.

Празник Христового Серця у Жовкві

● *фоторепортаж Тараса СТРАНИКА*

ЗОЛОТА ПРІМІЦІЯ В СТРАДЧУ

50-річний ювілей священства о. Петра Павла Бальцара, ЧСВВ

Неділя всіх святих 26-го червня 1994 року на страдецькій горі коло Янова на Яворівщині набрала своєрідного колориту та духовного настрою. Саме закінчилася свята місія з приводу 50-ліття смерти сл. Божого митр. А. Шептицького, ЧСВВ та мав свою золоту пріміцію Впр. о. Петро Бальцар, уродженець недалекого села Поріччя. Погода була як на замовлення. Небо, наче наш рідний прапор, своєю блакиттю огорнуло землю, і люди зблизька та здалека спішили до села Страдча, чи краще на страдецьку гору, що про неї так тепло та мило розказує у своїх спогадах о. Микола Вояковський. Тут же похований ще інший діяч релігійної культури - о. Степан Конрад, який загинув трагічною смертю від наїзників сорокових років.

Ювілейна свята Літургія служилася о 10.30 ранку. Коло престолу стоять Впр. о. Петро Павло Бальцар, Всеч. о. парох Євген Бойко і Впр. о. Михайло Залізняк, уродженець цих країв - редемптopист. Збоку ще й о. Василь Зінько - місіонар, що разом з о. Петром вели місійні науки увесь тиждень.

По євангелії проповідує о. В. Зінько. Ювілят о. Петро Павло останніх сорок сім років провів на місійній праці у Бразилії. Разом довелося працювати, і тому можна повними фактами висвітлити того півстоліття священичого служіння ювілята.

1947 року приїздять до Бразилії працювати з українським народом чотири молоді василіяни: оо. Методій Ничка, Панкратій Нюнька - вже покійні, і Доротей Шимчій, що тепер виховує священичий доріст в Івано-Франківську та ювілят. Останній залишився досі у згаданій державі.16 років трудився в ірасемській парафії, де збудував храм, бо монастир і церква на горі пішли з димом 1.5.1955 року. Тут будує печеру Матері Божої з Люрду, як і потому збудує таку гроту на Ітапарі. Головне - збудував хресну дорогу, яку пізніше побудував і на Ітапарі. На ірасемську хресну дорогу двічі у рік з'їздиться вся наша єпархія в хрестопоклонну неділю і на воздвиження. Ще скоріше перебуває отець Павло в Уніоні Віторії, де організує парафію і будує гарну, в українському стилі церкву св. Василія Великого. Тут трудиться 5 років. У роках 1959-1963 вибирають його на становище Протоігумена й саме тоді покликав мене з Аргентини на мою улюблену працю журналіста. 3 роки редагую завдяки о. ювіляту тижневик "Праця" і місячник "Місіонар". Згодом працює на Іваях, де василіянський новіціят, бо при тій нагоді варто згадати, що о. Петро Павло зайнявся вихованням семінаристів і дбав про стипендії для них і для інших студентів.

Гарну працю виконав на Кампо Мовроні та Ронкадорі, де теж високо підніс парохіяльне життя українців і збудував стилеву церкву у великому місті Каскавелі-Тараккавці. А останніх 14 років перебуває при василіянському монастирі у Прудентополі, з того 12 років обслуговував Ітапару, де збудував гарну і чепурну церкву Успіння Богоматері та дзвіницю. Всього збудував 12 церков. Займався довгі роки Апостольством молитви й був його візитатором та дбав про Марійську Дружину. Багато разів запрошував і мене на місії, на обнови та реколекції для молоді і старших.

Та о. Петро Павло визначився заснуванням 1983 року земельного допомогового комітету в Прудентополі. Це одинока вдала спроба рільної реформи в цілій Південній Америці. Отак то усадовив на землі 364 родини, які тим збереглися перед урбанізацією і стратою віри та народности. Купив сто расових коров для родин, щоб діти мали що їсти, 80 коней. Збудував 150 хат для бездомних. При тім щороку організовував з'їзд хліборобів і мене запрошував правити Служби Божі та мати доповіді.

Вкінці своєї промови о. Василь звернувся до ювілята теплим-щирим словом з побажаннями та й признанням і подякою. Мав слово і ювілят о. Петро Павло. Він сердечно дякував Богові, Пресвятій Богородиці та й усім, що причинилися до його священства, і не забув за усіх добродіїв, які помагали і помагають вести йому плідну та благословенну працю для Божого царства і для безсмертних душ. Згодом наступила роздача пам'яткових образочків. Родинна гостина з того приводу відбулася в селі Поріччі, де проживають близькі о. Петра Павла, бо варта знати, що в родині Бальцарів було дев'ятеро дітей. Ми зі свого боку теж складаємо побажання та й молимося, щоб надалі Господь і Пресвята Небесна Цариця благословили працю дорогого отця Петра Павла Бальцара!

На многі і благі літа!

Володар БУЖЕНКО

СПРАВЕДЛИВІСТЬ І ЛЮБОВ

"Я - путь, істина і життя". Йоан 14,6

■ Маємо в листі св.Йоана: «Хто не любить, той не спізнав Бога, бо Бог - любов». Ці слова є справедливі і тим, що цей улюблений Христовий учень зовсім слушно приймення: апостол любови. Одначе ми мусимо дивитися на Господа Бога під кожним оглядом. Любов не всезичливість найвищої істоти. Одначе Всевишній має ще інші прикмети, які саме і служать, щоб оту Божу любов удосконалити.

■ До тих прикмет належать дві ентитативні чи буттєві: сила чи всемогутність і мудрість. Коли Господь небесний - любов, то Він і мудрість, і сила могутня. Саме наша земська любов з того і недосконала, що немає їй часто мудрости - второпности і сили - спроможности. Видимо як не раз по-дурному люблять своїх дітей нинішні родичі чи й молодята як нерозумно і короткозоро "люблятьcя". Та коли дівчина заамбарасується, що друга частина зичливости і любови зникає та й навіть коли не зникне, то байдуже каже, наче Каїн: а що мені до того? Ти сама тепер обертайся та морочся...

■ З іншого боку, коли нема сили, то що така мати може зробити для дитини і їй, як то кажуть, неба прихилити, як вона немічна та неспроможна на таке здобутися. Що може мама зробити з хворою дитиною, чи й невдячною. І знаємо, що матері зі своїх дітей люблять тих, які заслуговують на любов, іншими словами, батьки стараються бути справедливими. А деякі "богослови", за перепрошенням, собі уроїли, що справедливість взагалі має зникнути з Божої орбіти, аби тільки була любов. Коли б так, то смішно і небезпечно так казати, то ця любов була б недосконала і неповна. Знову дочка мудрости - це справедливість.

■ Коли святий Павло заохочує: "Діти, слухайтеся в Господі батьків ваших, бо це справедливо" (Еф. 6,1),то мусимо ми, справедливо кажу, і Бога любити! Фарисеї признали теж, що Христос по-справедливості поступає (Мт. 22,16), коли йшлося давати данину кесареві. І нам радить св. Павло (Фил.4,8) шукати того, що справедливе, бо як може справедливе загубитися в самім Бозі? Колосянам (4,1) пригадує: "Пани, віддавайте слугам те, що належне справедливе і належне, знаючи, що й ви маєте пана у небі..." І саме той пан також нам усім віддасть по-справедливості, щоб він направду був любов'ю! Пишучи до Тита (1,8 і 13), між прикметами єпископа має бути справедливість. Тому радить критян суворо карати. Воно навіть було б дуже негарним, коли Бог не відзначався б справедливістю, бо тоді б нагороджав усіх без розбору і евентуально карав подібно. То що б з того вийшло? В Господа Бога усі прикмети безконечно розвинуті й рівні між собою, тому неслушно і навіть небезпечно торочити, мовляв справедливість устане, а буде тільки любов. Власне якраз тривала любов - це закріплена та вірна справедливість!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

СВЯТО АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ МОЛОДІ У СЕЛІ ВОЛЯ ВИСОЦЬКА

Вже три роки підряд, в селі Воля Висоцька, що на північ від старинної Жовкви по Рава-Руському шосе, проводиться це, думаємо, вже тепер традиційне свято молоді. Думка організувати таке свято виникла після першого Великодня, коли діти гарно підготували великодні забави-гаївки, концерт релігійної пісні. Пригадую, під час першого свята підійшов до мене старший чоловік і сказав: "Отче, робіть такі свята частіше". Бо тут відчувалась правдива радість, коли радіють батьки і діти, не та радість одностороння, я би назвав її фальшивою, коли молодь ішла на вулицю до клубу, а коли приходила додому, батькам ставало сумно, а з закінченням цієї "радості" і самій молоді не було весело.

До свята був підготований неподгано церковний хор під дерегуванням вчителя-пенсіонера з м. Жовкви Петра Гавришкевича, потім і до тепер жительки села Воля Висоцька Тетяни Борис.

Свято починалось св. Літургією о 10 год. ранку, молебнем. Після відправ всі були запрошені на сніданок. Після короткого звернення до молоді почалась різноманітна програма. Запрошувались різні колективи художньої самодіяльності Крехова, Рави- Русь-кої і цього року хор студентів Львівського політехнічного інституту "Gaudeainus" "Радіймо". Другим виступив колектив Апостольства Молитви з м. Жовкви. Далі заповнили своїми виступами молодь Апостольства Молитви с. Воля Висоцька, пісні, вірші і до пізньої ночі гаївки. Цього року свято почалося в суботу 4 травня в 21.00 вечірнею. Акафістом до Пресвятої Богородиці та нічним молитовним чуванням.

В 1992 році тут, на цьому святі, було багато різних починань, як конкурс "На захист Лелеки", конкурс різдв'яних шопок, вертепів, а особливо на душі лежали майже вже рідко де існуючі великодні гаївки. Сьогодні діти ведуть облік лелек, ведуть записи в спеціально заведеному зошиті, стараються підшукати місця для нових гнізд.

Сьогодні ми вже починаємо підготовку до нового свята в 1995 р., як Бог допоможе, здобувши вже деякий досвід в організації його, з ціллю підняти молодь від нинішнього морального упадку.

о. Софрон Попадюк, ЧСВВ

ПЕРЕД МІСТИЧНИМ ВОГНЕМ

1919 року о. Теяр де Шарден написав твір "Духовна Могутність Матерії", в якім міститься славний гімн матерії.

Переклад о. Діонізія Ляховича, ЧСВВ

ГІМН МАТЕРІЇ

"Благословенна будь, сувора Матеріє, неплідна скибо, тверда скеле, ти, що не піддаєшся нічому, хіба що насиллю, і нас змушуєш працювати, коли хочемо годуватись.

Благословенна будь, небезпечна Матеріє, шалене море, неприборкана пристрасте, ти, що нас пожираєш, якщо тебе не закуємо в кайдани.

Благословенна будь, могутня Матеріє, непоборна Еволюціє, Реальносте, завжди відроджуюча, ти, що в кожнім моменті руйнуєш наші зразки мислення, нас змушуєш до чим раз дальшої погоні за Правдою.

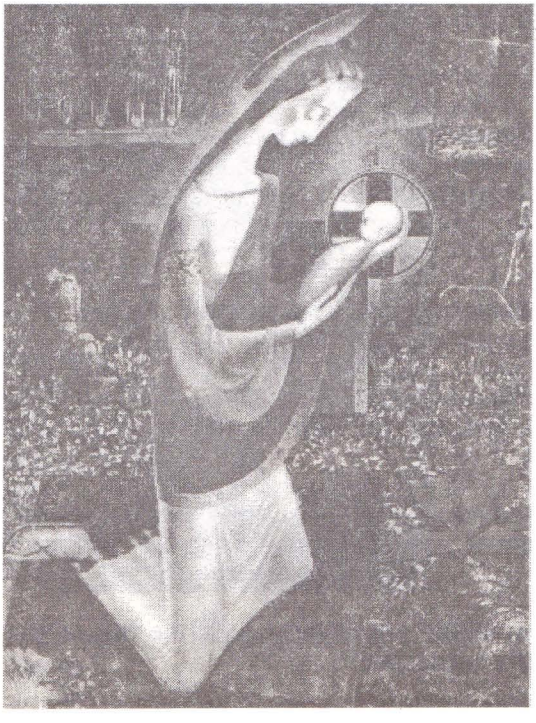

Благословенна будь, вселенська Матеріє, безмежне Тривання, безкрайній Ефіре, потрійна безодне зір, атомів і генерацій, ти, що переходиш і розчиняєш наші вузькі міри, нам об'являєш Божі розміри.

Благословенна будь, непроникliва Матеріє, ти, що простягаєшся по всіх усюдах, між нашими душами і Світом Сутностей, ти нас виснажуєш у бажанні зірвати нашиту завісу явищ.

Благословенна будь, смертна Матеріє, ти, що одного дня, роз'єднуючись у нас, уведеш нас, несильно в ядро серця того, що є.

Без тебе, Матеріє, без твоїх нападів, без твоїх грабувань, жили б ми

бездіяльно застояні, дитячо, в незнанні нас самих і Бога.

Ти, що раниш і лікуєш, ти, що опираєшся і є слухняною, ти, що руйнуєш і будуєш, ти, що заковуєш і визволяєш, соку наших душ, Божа рука, Тіло Христове, Матеріє, я тебе благословляю.

Я тебе благословляю, Матеріє, я тебе вітаю не так, як тебе описують, звуженою і спотвореною, папи науки і проповідники чеснот: нагромадження - твердять вони - брутальних сил і низьких пожадань, - але як ти об'являєшся мені сьогодні, в твоїй всецілості і в твоїй правді.

Я тебе вітаю, невичерпна здатносте буття і переміни, де зроджується і росте вибрана Субстанція.

Я тебе вітаю, універсальна сило зближення і єдности, до якої прив'язуються рої монадів і в якій всі сходяться на дорозі до Духа.

Я тебе вітаю, гармонійне джерело душ, найчистіший криштале, звідки постає новий Єрусалим.

Я тебе вітаю, божественне середовище, навантажене Творчою Силою, океане, забурханий Духом, глино, яку Воплочене Слово оживляє і витворює.

Повіривши, що слухають твого непереборного зову, люди часто з любови до тебе падуть в зовнішню безодню самолюбних приємностей.

Відблиск їх оманює. Чи відгук. Я тепер це бачу.

Щоб до тебе дійти, Матеріє, необхідно, щоб, виходячи з вселенського контакту з того всього, що тут в низах рухається, ми відчували раз по раз, як вивітрюються з наших рук окремі форми того всього, що посідаємо, аж поки не залишимось в обіймах єдиної сутності всіх обставин і всіх завітів.

Потрібно, якщо хочемо тебе посідати, щоб тебе звеличити в терпінню, після того, як тебе закохано обіймемо нашими руками.

Ти царюєш, Матеріє, в спокійних висотах, де думають, що Святі тебе оминають - тіло так прозоре і так рухоме, що вже тебе не відрізняємо від духа.

Підхопи мене до тих висот, Матеріє, зусиллям, розлукою і смертю, переносячи мене там, де буде можливо, накінець, з чйстим серцем обійняти Вселенну.

На низах, на пустелі знову спокійно, хтось плакав: "Отче Мій, Отче Мій!"- що за лютий вітер тоді його підхопив!"

А на землі лежав плащ.

НИЖАНКОВИЦЬКІ ДІТИ НА МІСІЇ

У суботу 11 червня ц. р. поїхав на місії у бойківське село Нижанковичі, розташоване неподалік василіянського монастиря в Добромилі (14 км від княжого міста Перемишля). Запросив мене Впр. о. Петро Бальцар, що саме гостить з Бразилії та й тут, серед рідних і на рідній землі, вшановує золотий ювілей священства.

Село Нижанковичі сьогодні поділене. Тут колись були москофіли і залишилися, та й обидві церкви в їхніх руках. Наші католики св. Йосафата збудували собі провізоричну капличку і правлять тут богослуження. Приїздить до них молоденький о. парох Борис Зубаль з Гніздович, де перебуває з родиною.

Коли ми приїхали і бр. Тимотей пішов запитати дівчаток, де є ключі від церкви, то вони сказали: є з "іншої церкви..." От і маєш. Спершу то мало хто і здоровив священика, коли я коло дому, де нас примістили, ходив собі по асфальті та читав чи правив інші молитви. Та от почалася свята місія. Було ще два священики. Діти нас прекрасно привітали та й ціла громада.

Заповідаю по обіді місійку для дітей. Прийшло їх понад двадцять, і зараз з ними знайшов спільну мову. Діти почали переказувати, що є наука для них; і треба було щодня їм мати науку і потому довго сповідати. Навіть одну дівчинку, яка живе в Києві, вперше висповідав. Малі слухали уважно та й гарно відповідали і загалом цікавилися Божою наукою.

Коли о. Петро їм роздав образочки, то радощам їхнім не було меж. Коли були станові науки для молоді, то діти самі прийшли, і їм треба було давати Боже слово. Місцева активістка Дануся Артемовська, сестра Володимира, що є головою церковної ради, просила прислати діточкам бодай на два тижні сестру-монашку. А при кінці місії уже всі, хто тільки стрінув священика, гарно вітав Божим словом. Помоліться за тих дітей та їхніх батьків!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

***Увага!** СС. Йосафатки зі Львова потому прибули навчати діточок і молодь.*

ДІТИ! МОЛІТЬСЯ НА ВЕРВИЦІ

Вервиця - це приємна молитва Матері Божій Пресвятій Богородиці. І наші люди в Україні люблять молитися на вервиці. Щиро моляться і мають велике довір'я до Пресвятої.

От вам розкажу про такий випадок. Приїхав я на Зелені свята до села Страдч коло Яворова на Львівщині. Це було 20-го червня цього року. Рано ми з о. Петром Бальцарем започаткували тут святу місію, а пополудні о 6-ій була місійка дітям. Вони радо збіглися. Почули свою науку про віру і потому була гутірка з ними. Молилися і співали та й оповідали різні факти.

Малюки знають про Вертеп, про ангелів, пастушків і трьох царів. Оповіли про місто Давида Вифлеєм і Єгипет та й не забули і Назарету, де то народилася Лілея - Пресвята Богородиця Марія Діва. Коли почав отець питатися, чи діти моляться, то маленька Мартуся першою зголосилася до молитви. Проказала, і то по-церковному, бо загал дітей в Україні молиться по-старому. І ще, гарно склавши ручки, додала: "Богородице Діво".

Мене зацікавила ця побожна дитина. А мені доповідають, що вона щодня відмовляє цілу вервицю і дуже її любить. Ні одного дня не залишить молитися перед образом Пресвятої та Пречистої Матері Ісуса і нашої любої Неньки. А треба знати, що цій малій Мартусі всього-навсього... чотири рочки...

Моліться, діти і старші, на вервиці. Моліться, щоб Пресвята Богородиця розторощила голову зміюці, яка загрожує нашій дорогій і славній Україні. Моліться, щоб з Української землиці постійно нісся голос возвеличення Пресвятої та й душі ішли до Господа, щоб у небі Його навіки прославляти та й Пресвяту Богородицю величати!

Володар Буженко

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Головний редактор о. Василь Зінько, ЧСВВ

НА ОБКЛАДИНЦІ:
ікона Краснопущинського монастиря о. Василіян
Світлина Віктора Юськів

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького,36
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Підписано до друку 11.07.94 р. Формат 70×100/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Ум. друк. арк. 5,2. Ум. фарбо-відб. 5,7. Облік.-вид. арк. 5,0. Тираж 3000 прим. Зам.1027.

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні 292310 Львівська обл. м. Жовква, вул. Василіанська, 8.

ЗМІСТ

Святіший Отець стверджує Христову постанову 1
Наміреннія апостольства молитви на серпень 3
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Вибір 5
Кардинал І. Любачівський
Господь Бог - Творець і охорона життя 8
Левко Гірник
Таємний світ людської душі 10
о. Григорій Планчак, ЧСВВ
Преображення людської свідомості 12
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Несамовите явище 14
Фоторепортаж
Храмове свято у Церкві св. Онуфрія 16
Ієромонах Йосиф Будай
Інтронізація 18
Свята місія у Луцьку 21
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Кілька днів у Золочеві 22
Празник Христового Серця у Жовкві 24
Володар Бужко
Золота пріміція в Страдчу 25
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Справедливість і любов 27
о. Софрон Попадюк, ЧСВВ
Свято Апостольства Молитви молоді у с. Воля Висоцька 28
Гімн матерії 29
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Нижанковицькі діти 31
Володар Буженко
Діти! Моліться на вервиці 32

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

ІСТОРИЧНІ ДАНІ ПРО ЯСНУ ГОРУ В ГОШЕВІ

Перший монастирок повстав у Ділку 1570 року. По 1600 роках опришки знищили монастир, монахів повбивали, а декотрі з них розбіглися.

Згодом монастир відбудовано і заведено пом'яник, в якому записано і гетьмана Івана Виговського 1665 року. Він походив зі села Руда на Жидачівщині.

1737 року приміщують гошівську ікону Богородиці на Ясній горі. Цього року точно 257 років. До року 1800 занотовано у монастирському літописі 117 чудесних виздоровлень з допомогою Пресвятої Богородиці - Діви Марії.

Перше чудо сталося 5-го серпня 1737 року з жінкою Кундою Садовською з роду Попелів.

Тут теж уздоровився дитиною похований на місцевім кладовищі у грудні 1993 року о. Венедикт Мельник, довголітній місіонар у Бразилії та Аргентині.

У 30-х роках нашого століття прочанський рух на Ясну гору сильно пожвавився і 1938 року прибуло сюди 50 окремих поїздів. Були і такі прочани, що по 300 кілометрів йшли пішки, щоб поклонитися Цариці Підзір'я.

СЬОГОДНІ ЗНОВУ ПРИХОДЯТЬ СЮДИ ШАНУВАЛЬНИКИ БОГОРОДИЦІ З ЦІЛОЇ УКРАЇНИ.